

Kongres Gmin Wiejskich

16 - 17 września 2014 r.

Stanowisko

XV Kongresu Gmin Wiejskich

z dnia 17 września 2014

w sprawie

określenia roli gmin wiejskich w rozwoju kraju

Uczestnicy Kongresu stwierdzają, że priorytety rozwoju kraju określane w ostatnim czasie w oficjalnych dokumentach rządowych i parlamentarnych wyraźnie preferują obszary miejskie. Uważamy, że kierunki polityki miejskiej oraz instrumenty wspierające przedsięwzięcia poprawiające standard życia mieszkańców miast wnoszą nową jakość w polityce rozwoju. Tym niemniej wyrażamy obawę, że skutkiem takiej polityki może być nierównomierny rozwój kraju, szczególnie dotkliwy dla mieszkańców obszarów wiejskich. Naszym zdaniem rozwój kraju nie może odbywać się z pominięciem jakichkolwiek obszarów zamieszkiwanych przez Polaków.

Niestety, wspomniane preferencje będą skutkować istotnym zmniejszeniem tempa rozwoju obszarów wiejskich. Doprowadzi to do pogłębienia dysproporcji w zakresie jakości życia i spowoduje zwiększenie migracji z obszarów wiejskich do miast. Z kolei zmniejszenie się liczby ludności w gminach wiejskich może stanowić dla rządzących pokusę do ich dalszego marginalizowania, co będzie skutkowało narastaniem problemów społecznych zarówno na wsi jak i w miastach.

Zwracamy również uwagę, że w ostatnich kilkunastu latach miało miejsce istotne przeobrażenie polskiej wsi. Zamieszkiwana wcześniej w zdecydowanej większości przez rolników i ich rodziny stała się miejscem zamieszkania, pracy i rozwoju różnych grup zawodowych. W niektórych gminach podmiejskich rolnicy stanowią jedynie kilka bądź kilkanaście procent populacji.

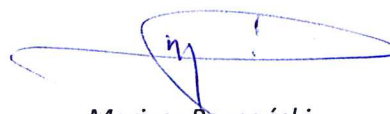
W strategicznych dokumentach rządowych i parlamentarnych rozwój obszarów wiejskich jest sytuowany w ramach tzw. regionalnej polityki rozwoju. Uchwalona w 2012 r. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012 – 2020 mająca swoje podstawy w ustawie z 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje m.in. na występujące „wciąż duże dysproporcje w jakości życia (dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz jej jakość, dostępność transportowa i energetyczna) na wsi i w mieście oraz wewnętrzne zróżnicowanie w tym zakresie na wsi”. Stwierdza także, że „ocena rozwoju obszarów wiejskich wskazuje na konieczność podniesienia ich poziomu cywilizacyjnego, wzmocnienia potencjału rozwojowego ośrodków lokalnych, rozwoju usług publicznych, pełnego wykorzystania sieci teleinformatycznych, poprawy jakości placówek edukacji, rewitalizacji miast i miasteczek oraz rozwoju wszystkich form innowacyjności”.

Potwierdzamy trafność ocen wyrażonych wyżej, ale nie możemy poprzestać tylko na przyjęciu do wiadomości faktu ich wyrażenia. Oczekujemy, że instrumenty będące w dyspozycji państwa i województw będą sprzyjały rozwiązaniu problemów wskazanych w części diagnostycznej Strategii.

Podkreślamy także ważność i przydatność opinii Komitetu Regionów UE z dnia 9 października 2013 r. nt. Zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, która wyznacza priorytety i rekomendacje, jakimi powinny kierować się instytucje krajowe i samorządowe przy tworzeniu polityki rozwoju obszarów wiejskich.

W tych okolicznościach rekomendujemy podjęcie pilnych działań na rzecz określenia roli gmin wiejskich w równomiernym rozwoju Rzeczypospolitej. W tym celu należy rozpocząć niezwłocznie prace na Krajową Polityką Wiejską. Od ok. 3 lat trwa procedura tworzenia Krajowej Polityki Miejskiej. Uważamy, że obie polityki krajowe winny być względem siebie komplementarne, aby ostatecznie stworzyć efektywną krajową politykę rozwoju, optymalnie wykorzystującą zasoby, skutkującą równomiernym rozwojem Rzeczypospolitej.

*Przewodniczący
XV Kongresu Gmin Wiejskich*

*Mariusz Poznański
Wójt Gminy Czerwonak*